

عنوان مقاله:

فهم فضاهای خاکستری: جایگاه قدرت در فرایند مناسبات سکونتگاه های غیررسمی (مورد مطالعه: شهرک رضویه)

محل انتشار:

نشریه هنرهای زیبا- معماری و شهرسازی، دوره 24، شماره 1 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

مجتبی رفیعیان - عضو هیات علمی

آیدا کیانفر - دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

امروزه، فضای خاکستری شهری به یکی از پدیده های رایج کلانشهرها و به ویژه تهران تبدیل و منجر به ظهور مجموعه ای از نهادها، هویت ها، روابط قدرت، شیوه ها و گفتمان ها در این فضاها شده است. هدف اصلی این پژوهش، بررسی و شناسایی ساختارهای موجود، جایگاه قدرت و سیاست در سطوح برنامه ریزی شهری این فضاها است. در راستای این هدف، پژوهش حاضر، در پی پاسخ به دو سوال اصلی است، ابعاد شکل دهنده تجربه زندگی در فضاهای خاکستری چیست؟ و آیا ساکنان این فضاها می توانند در برنامه ریزی و تصمیم گیری این محیط نقش داشته باشند؟ بنابراین، با اتکا بر روش تحلیل گفتمان انتقادی فرکلاف و بر پایه مصاحبه ی ساخت نیافته، به تفسیر توصیف های ساکنان شهرک رضویه پرداخته شده است. یافته های پژوهش حاکی از این است که شش مقوله ی "سایه اندازی مناسبات قدرت، سایه ی سرمایه ی محیطی، سایه ی تعارض منافع، حاشیه ی سیاست گفتمان، حاشیه ی حق شهری و حاشیه ی شهروندی نابرابر"، مقولاتی هستند که توسط آن ها می توان تجربه ی ساکنان این فضاها را توصیف و در چارچوب مدل پارادایمی، مفهوم یابی فضای خاکستری شهری و فرایند مشروعیت بخشی، آن را تعریف نمود. همچنین، اهمیت بعد اقتصادی- سیاسی تغییرات و جایگاه قدرت در کنار سایر ابعاد اجتماعی- فضایی این فضاها، طیفی از شهروندی نابرابر در مناطق کلانشهری با ضریب قطبش بالا را نمایان می سازد.

کلمات کلیدی:

"فضای خاکستری"، "برنامه ریزی شهری"، "مناسبات قدرت"، "شهرک رضویه"، "تحلیل گفتمان انتقادی فرکلاف"

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1778029>

